

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Część XXI.

Wydana i rozesłana: dnia 1. Kwietnia 1852.

Allgemeines
Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt
für das
Kaiserthum Oesterreich.

XXI. Stück.

Ansgegeben und versendet am 1. April 1852.

Część XXI.

Wydana i rozestana dnia 1. Kwietnia 1852.

72.

Rozporządzenie ministerstwa wojny z dnia 11. Marca 1851,

którem zgodnie z ministeryami spraw wewnętrznych i finansów, wydane zostają postanowienia względem kwaterunku w naturze dla rewizorów konskrypcyjnych i komendantów od zakładów werbunkowych i konskrypcyjnych, tudzież względem wysokości czynszu za kancelarye konskrypcyjne.

Ministerya spraw wewnętrznych, finansów i wojny, uchwałyły względem należytości i pokrycia kosztów na kwatery w naturze i kancelarye dla rewizorów konskrypcyjnych i komendantów od głównych zakładów werbunkowych i konskrypcyjnych, tudzież względem wysokości czynszu za kancelarye konskrypcyjne, wydać postanowienia następujące:

Po pierwsze: Za regułę służyć ma, iż dla ulżenia tak skarbu państwa jak samego prowadzenia interesu konskrypcyjnego i rekrutacyjnego, rewizorowie konskrypcyjni wraz z kancelaryami swemi w koszarach zamieszczeni być winni, gdietylko to nastąpić może bez przeniesienia wojska.

Po drugie. Gdzie zaś to uskutecznić się nie da, miejsce mają postanowienia następujące: Rewizorom konskrypcyjnym lub głównym komendantom od zakładów werbunkowych i konskrypcyjnych, dostarczone będą we wszystkich krajach koronnych należyte kwatery, ich szarzy oficerskiej odpowiednie, wedle wykazu A. i C. przepisu o kwaterunku z dnia 15. Maja 1851.

Czynsz za nie opłaca fundusz wojskowy w krajach koronnych, wykazami G. i H. objętych, podług wymiaru tamże przepisanego, w innych krajach koronnych podług przepisów w tym względzie dotąd jeszcze obowiązujących.

Po trzecie. We wszystkich krajach koronnych dostarczone być winny na kancelarye konskrypcyjne i werbunkowe dwa pokoje, jedna komora lub jeden przedpokój, a to na kancelaryę, w którejby pomieszczone być mogły przynajmniej cztery stoły do pisania, tudzież na stosowne przechowanie aktów, ciągle w użyciu zostających, jako też na assentyrunki, przedsiębrane w innym czasie, oprócz czasu rekrutacyi.

Czynsz za miejscowości konskrypcyjno-kancelaryjne, opłacony będzie ze skarbu państwa za porozumieniem ministerstwa spraw wewnętrznych, w dotyczących krajach koronnych podług wymiaru, wyznaczonego w wykazach G. i H. dla kancelaryi i dla ar-

XXI. Stück.

Ausgegeben und versendet am 1. April 1852.

72.

Verordnung des Kriegsministeriums vom 11. März 1852,

wodurch im Einvernehmen mit den Ministerien des Innern und der Finanzen Bestimmungen über die Natural-Quartiere der Conscriptions-Revisoren und Commandanten der Haupt-Werbbezirks- und Conscriptions-Depots, so wie über die Zinsvergütung für die Conscriptions-Kanzleien angeordnet werden.

Die Ministerien des Innern, der Finanzen und des Krieges haben über die Gebühr und Kostenbedeckung für die Natural-Quartiere und die Kanzleien der Conscriptions-Revisoren und Commandanten der Haupt-Werbbezirks- und Conscriptions-Depots, dann bezüglich des Ausmasses der Zinsvergütung für die Conscriptions-Kanzleien, Nachstehendes festzusetzen befunden:

Erstens. Als Regel hat zu gelten, dass dort, wo es ohne Delogirung der Truppen thunlich ist, zur Schonung des Staatsschatzes und zur Förderung des Conscriptions- und des Recrutirungs-Geschäftes selbst, die Conscriptions-Revisoren sammt ihren Kanzleien in Casernen unterzubringen seien.

Zweitens. Wo diess nicht thunlich ist, gelten folgende Bestimmungen, und zwar: den Conscriptions-Revisoren oder Haupt-Werb- und Conscriptions-Depot-Commandanten sollen in allen Kronländern die ihnen laut Ausweis A und C der Einquartierungs-Vorschrift vom 15. Mai 1851 (Reichsgesetzblatt, Nr. 124, vom 15. Mai 1851, Seite 391), nach ihrer Officiers-Charge gebührenden Quartiere beigelegt werden.

Die Zinsvergütung hiefür leistet der Militär-Fond in den, in den Ausweisen G und H bezeichneten Kronländern nach dem daselbst vorgeschriebenen Ausmasse, in den übrigen Kronländern nach den für dieselben noch bestehenden Bestimmungen.

Drittens. Als Erforderniss für die Conscriptions- und Werbbezirks-Kanzleien sind in allen Kronländern zwei Zimmer, eine Kammer oder ein Vorzimmer, nämlich für die Kanzlei, in welcher wenigstens vier Schreibtische Platz finden sollen, für die zweckdienliche Aufbewahrung der fortwährend in Gebrauch kommenden Acten, und zur Vornahme der ausser der Recrutirungszeit stattfindenden Assentirungen beizustellen.

Für diese Conscriptions-Kanzlei-Localitäten wird in den betreffenden Kronländern mit Zugrundelegung der in den Ausweisen G und H für die Kanzlei und das Archiv des Regiments-Rechnungsführers bestimmten Ausmasse, in den übrigen Kronländern nach den

chiwum rachmistrza pułkowego, w innych zaś krajach koronnych podług właściwych tamże przepisów.

Komendy wojskowe krajowe przeto zaprowadzać będą potrzebne dalsze zarządzenia za porozumieniem namiestnikostwa dotyczącego.

Csorich m. p.

73.

Rozrządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych, wojny i finansów z dnia 20. Marca 1852,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, względem tego, jakie urządzenie mieszkania należy się w czasie kwatunku trwałego podlekarzowi, nadfuryerowi, profesorowi, kwatermistrzowi, wegmistrzowi i dozorecy powozów od jeneralnego sztabu kwatermistrzowskiego, tudzież dwom c. k. kadetom, dwom beżżennym lub jednemu żonatemu furyerowi.

Podlekarz, nadfuryer, profos, kwatermistrz, wegmajster, dozorca powozów od głównego sztabu kwatermistrzowskiego, dwaj c. k. kadeci, dwaj beżżenni i jeden żonaty furyer, mogą żądać w czasie kwatunku stałego, tego samego urządzenia w mieszkaniu, które jest wyznaczone dla oficera podrzędnego bez sługi prywatnego w wykazie C. Najwyższego przepisu kwatunkowego z dnia 15. Maja 1851; jeżeli zaś pomieszczeni być mają dwaj kadeci lub dwaj furyerzy beżżenni, dostarczone będą dwa łóżka.

Jeden c. k. kadet lub furyer nie ma prawa żądania osobnej kwatery, lecz tylko żądać może wspólnego pomieszczenia, dla tego nie potrzeba dla nich osobnego urządzenia.

Gdyby zaś nie można było pomieścić jednego beżżennego furyera w czasie kwatunku trwałego w sposób, jaki służba jego wymaga, co w sposób przepisany wykażać należy, wówczas komenda wojskowa krajowa może mu dozwolnić wydania ekwiwalentu w pieniądzech (kwatunkowego), w kwocie wyrównującej połowie kwatunkowego, wymierzonego dla furyera żonatego.

Bach m. p.

Csorich m. p.

Baumgartner m. p.

74.

Rozrządzenie ministerstwa sprawiedliwości z d. 20. Marca 1852.

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

moce, którego stanowi się, stosownie do życzenia rządu francuzkiego, w których przypadkach czynione być mogą rekwizycye piśmienne do sądów francuzkich w sprawach jurysdykcyi się tyczących, a w których tylko na drogę dyplomatyczną udawać się należy; tudzież oznaczoną zostaje bliżej forma rekwizycyi piśmiennych jako też legalizacya ich.

Rząd francuzki objawił życzenie swe w tej mierze, ażeby rekwizycye piśmienne do sądów francuzkich, ograniczono tylko na ważniejsze sprawy jurysdykcyi, mianowi-

für selbe noch bestehenden Bestimmungen, die Zinsvergütung ermittelt, und nach Genehmigung des Ministeriums des Innern aus dem Staatsschatze geleistet.

Wornach die Landes-Militär-Commanden einverständlich mit den Statthaltereien die nöthigen weiteren Verfügungen zu treffen haben.

Csorich m. p.

73.

Erläss des Ministeriums des Innern, des Kriegswesens und der Finanzen vom 20. März 1852,

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militär-Gränze,

über die Gebühr an Einrichtung bei dauernder Einquartierung für die Wohnung eines Unter-Arztcs, eines Oberfouriers, eines Profossen, ferner eines Quartiermeisters, eines Wegmeisters und eines Wagenmeisters des General-Quartiermeisterstabes, zweier k. k. Cadeten, dann zwei lediger oder Eines verheirateten Fouriers.

Ein Unter-Arzt, ein Oberfourier, ein Profoss, ferner ein Quartiermeister, ein Wegmeister, ein Wagenmeister des General-Quartiermeisterstabes, zwei k. k. Cadeten, dann zwei ledige oder Ein verheirateter Fourier haben bei dauernder Einquartierung die nämliche Wohnungs-Einrichtung anzusprechen, welche in dem Ausweise C der Allerhöchsten Einquartierungsvorschrift vom 15. Mai 1851 für einen subalternen Officier ohne Privatdiener bestimmt worden ist; jedoch sind, wenn zwei Cadeten oder zwei ledige Fouriere unterzubringen sind, zwei Bettstätten beizustellen.

Der einzelne k. k. Cadet oder Fourier hat auf kein eigenes Standquartier, sondern nur auf eine gemeinschaftliche Unterkunft Anspruch, daher eine eigene Einrichtung für sie wegfällt.

Wäre jedoch diese Unterbringung eines einzelnen ledigen Fouriers bei der dauernden Einquartierung nicht in der Art, wie es sein Dienstgeschäft erfordert, ausführbar, worüber die vorschriftmässige Bestätigung beigebracht werden müsste, so kann die Erfolgung eines Geld-Aequivalentes (Quartiergeldes) im Betrage der Hälfte des, einem verheirateten Fourier bemessenen Quartier-Aequivalentes (Quartiergeldes) von dem Landes-Militär-Commando zugestanden werden.

Bach m. p. **Csorich** m. p. **Baumgartner** m. p.

74.

Verordnung des Justizministeriums vom 20. März 1852,

wirksam für alle Kronländer,

womit nach dem Wunsche der französischen Regierung festgesetzt wird, in welchen Fällen über Acte der Rechtspflege Requisitions-Schreiben an die französischen Gerichte zu erlassen, und wann sich diessfalls nur im diplomatischen Wege zu verwenden sei, und womit sogleich die Form solcher Requisitions-Schreiben sowie die Legalisirung derselben näher bestimmt wird.

Die französische Regierung hat den Wunsch ausgesprochen, dass die an die französischen Gerichte ergehenden Requisitions-Schreiben nur auf wichtigere Acte der Rechts-

cie na wyprowadzenie śledztwa, przyjmowanie oświadczeń prawomocnych, na przesłuchania, przysięgi i na rozprawy o uznanie dokumentu; a zaś gdy idzie o proste doręczenie zarządzeń sądowych, lub o zasiągnięcie wiadomości, ażeby udawano się z pominięciem pośrednictwa sądów, wyłącznie na drogę dyplomatyczną. Rząd francuzki zwrócił przytem uwagę na to, ażeby rekwizycye piśmienne, sporządzano w stylu, odpowiadającym zwykłym wyrazom godności i intytulacyi (*curtoisie*) i zawierały oraz wyrażenie charakteru urzędowego tego urzędnika, od którego są wystawione, władzy, od której pochodzą lub w imieniu której są wystawione, czynu, który jest do nich powodem, i celu, który przez nie ma być osiągnięty, nakoniec, ażeby, gdzie idzie o sporządzenie rzeczywistych aktów sądowych, zaopatrzone były potrzebną legalizacją dla uniknięcia wątpliwości co do kompetencyi władzy rekwirującej.

O czem uwiadomione zostają władze sądowe w odniesieniu niniejszej rzeczy do rozrządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. Października 1850 r. L. 393. dz. pr. p. z nakazem należytego stosowania się według tego, z tym dodatkiem, iż rekwizycye piśmienne, mające być sporządzane podług wspomnionego wyżej życzenia rządu francuzkiego, wychodzące od pierwszych instancyj, jeżeli potrzebują legalizacyi, przesłane być mają przez właściwy sąd krajowy wyższy (sąd apelacyjny, sąd dystryktualny wyższy, tabulę banalną), z legalizacją przepisaną do ministerstwa sprawiedliwości, a to w tym celu, ażeby toż, dołożywszy dalszą legalizację swą, udać się mogło do ministerstwa spraw zewnętrznych, końcem przesłania rekwizycyi piśmiennej do poselstwa austryackiego w Paryżu.

Krauss m. p.

75.

Rozrządzenie ministerstwa finansów z dnia 22. Marca 1852,

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego, względem **ściągnięcia z obiegu biletów skarbowych 10-cio-reńskowych w mon. kon.**

Administracya finansów postanowiła **ściągnąć z obiegu bilety skarbowe z kategorii 10 złotych reńskich.**

Przeto rzeczony bilet skarbowy, wymieniane być mogą przez cztery miesiące, t. j. aż do końca Lipca 1852 r. we wszystkich kasach głównych krajowych i zbiorowych (z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego).

Po upływie tego terminu wymienie rzeczonych znaków pieniężnych, uskutecznione być może jeszcze tylko w ciągu dalszych trzech miesięcy, a więc do końca Października 1852 r. w kasach głównych krajowych, a po upływie tego czasu, jeszcze tylko w ciągu dalszych dwóch miesięcy, t. j. do końca Grudnia 1852 r. w kasie wymieniawczej w Wiedniu.

Rzeczony bilet przyjmowane będą w miejsce zapłaty we wszystkich kasach rządowych, aż do końca Grudnia 1852 r.

Skoro upłyną wyznaczone terminy do wymiany, a względnie do przyjmowania w miejsce zapłaty, później rzeczony bilet skarbowy przyjmowane być mogą już tylko za szczególnem pozwoleniem ministerstwa finansów.

Baumgartner m. p.

pflege, namentlich auf die Einleitung von Untersuchungen, Aufnahme von rechtsverbindlichen Erklärungen, Verhören, Eiden und Verhandlungen über die Anerkennung einer Urkunde beschränkt, einfache Zustellungen gerichtlicher Erlässe aber, oder blosse Einholungen von Auskünften mit Beseitigung der Dazwischenkunft der Gerichte lediglich im diplomatischen Wege veranlasst werden mögen. Zugleich hat sie auf die Nothwendigkeit aufmerksam gemacht, dass die Requisitions-Schreiben in einem der gewöhnlichen Courtoisie entsprechenden Style abgefasst seien, die Angabe des ämtlichen Charakters des Beamten, von dem sie ausgefertigt sind, der Behörde, von welcher, oder in deren Namen sie ausgehen, der Thatsache, welche sie veranlasst, und des Zweckes, dessen Erreichung sie beabsichtigen, enthalten; endlich dass sie in den Fällen, wo es sich um die Vornahme wirklicher gerichtlicher Acte handelt, zur Beseitigung des Zweifels über die Competenz der requirirenden Behörde mit den erforderlichen Legalisirungen versehen seyn sollen.

Hievon werden die Justizbehörden mit Beziehung auf den Erlass des Justizministeriums vom 14. October 1850, Z. 393, Reichsgesetzblatt, zur entsprechenden Darnachachtung mit dem Beisatze in Kenntniss gesetzt, dass die, nach dem oben erwähnten Wunsche der französischen Regierung abzufassenden Requisitions-Schreiben der ersten Instanzen, wenn sie der Legalisirung bedürfen, durch das zuständige Oberlandesgericht (Appellationsgericht, Districtual-Obergericht, Banal-Tafel) mit der ordnungsmässigen Legalisirung dem Justizministerium vorzulegen sind, damit sich dieses, unter Beifügung der weiteren Legalisirung, an das Ministerium des Aeussern zur Beförderung der Requisitions-Schreiben an die österreichische Gesandtschaft in Paris wenden könne.

Krauss m. p.

75.

Erlass des Finanzministeriums vom 22. März 1852,

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme des lombardisch-venetianischen Königreiches,
betreffend die Einziehung der Reichsschatzscheine zu 10 fl.

Die Finanzverwaltung hat beschlossen, die Reichsschatzscheine von der Kategorie zu 10 fl. aus dem Umlaufe zu ziehen.

Zu diesem Zwecke können die gedachten Schatzscheine durch vier Monate, d. i. bis Ende Juli 1852, bei allen Landeshaupt- und Sammlungscassen (ausser dem lombardisch-venetianischen Königreiche) umgewechselt werden.

Nach Ablauf dieser Frist kann die Verwechslung der erwähnten Geldzeichen nur noch durch weitere drei Monate, also bis Ende October 1852, bei den Landeshauptcassen, und wenn diese Zeit verflossen ist, nur mehr durch weitere zwei Monate, d. i. bis Ende December 1852, bei der Verwechslungscasse in Wien vorgenommen werden.

Die Annahme derselben an Zahlungsstatt aber hat bei allen Staatscassen bis Ende December 1852 stattzufinden.

Sind die angeführten Termine zur Umwechslung, respective Zahlungs-Annahme verstrichen, so kann eine spätere Annahme der erwähnten Schatzscheine nur über besondere Bewilligung des Finanzministeriums erfolgen.

Baumgartner m. p.

Cesarskie rozporządzenie z dnia 23. Marca 1852,

którem się w dodatku do cesarskiego rozporządzenia z dnia 12. Lutego 1852 (N. 48. dz. pr. pańs.), wydane zostają niektóre postanowienia co do organizacyi wojskowych kształcenia zakładów.

W dodatku do Mojego postanowienia z dnia 12. Lutego r. b., równie z dnia 14. tegoż samego miesiąca, rozporządzam, co następuje:

Wszyscy uczniowie domów edukacyjnych wyższych, przeznaczeni do infanteryi, będą po ukończeniu czteroletniego kursu naukowego, dla odbycia dwuletniego kursu praktycznego, połączeni zamiast w dwunastu, w trzech instytutach, ile możności w Austryi niższej założyć się mających, gdzie w każdym z nich jedną kompanię formować, tudzież we wszelkiej przy takowym korpusie piechoty, zachodzącej służbie, na przemian wprawiani być, a mianowicie, w egzerceerunku, w ćwiczeniach polowych i w użyciu broni w ogólności, jak największej nabyć mają obrotności i pewności, by otrzymawszy doskonałe w nich ze wszech miar usposobienie, wstąpić mogli do wojska jako podoficerowie już uzdatnieni i rzeczy służby swej pewni.

Za regułę oraz uważać należy, iż służba nauczana i ćwiczona być ma w jednej z tychże szkolnych kompanij piechotnych: po niemiecku i po węgiersku, w drugiej: po niemiecku i po włosku, w trzeciej: po niemiecku, po polsku i po rusku, przez komendantów odpowiednio ku temu dobranych.

Przydzielenie tychże uczniów zaraz po ukończonym kursie do wszystkich pułków, nie nastąpi w równy sposób, lecz takowe miejsce mieć winno w miarę potrzeby ze słusznem uwzględnieniem właściwych stosunków powiatu werbunkowego pułków pojedynczych; takowi także nie będą przy swem wystąpieniu żadnemu krajowi koronnemu na kontyngent policzeni, lecz uważani być winni w stanie zastępców przy pułkach dotychczas.

Franciszek Józef m. p.

Csoric m. p.

Kaiserliche Verordnung vom 23. März 1852,

wodurch im Nachhange zur kaiserlichen Verordnung vom 12. Februar 1852 (Nr. 48 des Reichsgesetzblattes) mehrere nachträgliche Bestimmungen hinsichtlich der Organisation der Militär-Bildungs-Anstalten angeordnet werden.

Im Nachhange zu Meiner Entschliessung vom 12. Februar l. J., dann vom 14. desselben Monates, finde Ich noch Nachstehendes anzuordnen:

Sämmtliche nach Beendigung des vierjährigen Lehr-Curses für die Infanterie bestimmten Zöglinge der Ober-Erziehungshäuser sind für den zweijährigen praktischen Cours, anstatt in zwölf, in drei, nach Thunlichkeit in Nieder-Oesterreich aufzustellende Institute zu vereinigen, woselbst sie je Eine Compagnie zu formiren, und in allen bei einem solchen Infanterie-Körper vorkommenden Diensten abwechselnd geübt zu werden, im Exerciren, in den Feld-Uebungen und im Waffengebrauche überhaupt die grösstmögliche Gewandtheit und Sicherheit sich anzueignen haben, um durchaus als tüchtig eingeschulte, in jeder Beziehung sogleich brauchbare und verlässliche Unter-Officiere in die Armee zu treten.

Als Regel hat zu gelten, dass der Dienst in Einer dieser Infanterie-Schulen-Compagnien: deutsch und ungarisch, in der zweiten: deutsch und italienisch, in der dritten: deutsch, polnisch und ruthenisch unter ausgewählten Commandanten gelehrt und geübt werde.

Die Vertheilung dieser Zöglinge nach vollendetem Course hat nicht in alle Regimenter gleichmässig, sondern nach Mass des Bedarfes und mit billiger Rücksicht auf die besonderen Verhältnisse des Werbbezirkes der einzelnen Regimenter zu geschehen; ferners sind dieselben bei ihrem Austritte dem Contingente keines Kronlandes gut zu rechnen, sondern als Stellvertreter bei den betreffenden Regimentern in Stand zu nehmen.

Franz Joseph m. p.

Csorich m. p.

